

са съхраниле за потомството въ подобен видъ. Съществуват още единъ видъ писмена. Въ съверна Америка, преди нѣколко столѣтия, т. е. преди нейното откритие отъ Колумба, тамошните жители сѫ употребляле разноцвѣтни коралови вѣрви, различна голѣма (които сѫ са наричали *вампумъ*), чрезъ които сѫ са давале различни извѣстия, чрезъ които сѫ са свиквале народните събрания и чрезъ които сѫ са обнародвале господарствените распорѣжения. Сичките предводители, лѣкаре и магионици сѫ умѣле да различаватъ тие знакове. Още по-понятна е била писменността на южно-американските ивки. Тая писменност са е състояла така сѫщо отъ разноцвѣтни вѣрви, но тие вѣрви сѫ са привождале въ рѣдовностъ. На тие вѣрви сѫ са вѣзвале разночислесни вѣзѣле, които сѫ давале на тоя или на оия рѣдъ извѣстенъ смисъ. Тоя способъ, при сичката своя трудностъ, е билъ до толкова удобенъ, щото съ него сѫ са записвале сичките господарственни распорѣжения, народните преписи, статистическите сметки, чистото на женидбите, рожденията, распределенията на даноците и пр.

У старовременните народи само жерците (духовенството) сѫ знаеле да четатъ и да пишатъ. Египетските и индийските жерци сѫ запрѣщале на простиляръ народъ твѣрде строго да са учи да чете. По индийските закони, ако нѣкой човѣкъ извѣстялъ народъ чрезъ любопитството си да би чуль когато са четатъ свѣщените книги, то въ ушите му наливале растопено горѣщо масло; а ако научалъ нѣщо наусть, то му отрѣзвале езикъ или го убивале сѫвсѣмъ. А сичкото това е ставало за туй,